

Bilaga C6

Förstudie för fåglar inför solpark i Skintaby, Hallands län

PM

2024-04-15

Dokumenttitel: Förstudie för fåglar inför solpark i Skintaby, Hallands län

Skapat av: AFRY

Uppdragsledare: Sofia Maghder

Författare: Eduardo Ottimofiore

Kvalitetsgranskare: Jesper Östlund

Dokumentdatum: 2024-04-15

Beställare: LC Energi AB

Bilder i rapporten: AFRY där inget annat anges

Bakgrundskartor: ESRI (2024)

Version: 1.0

Innehåll

1	Bakgrund och syfte.....	4
2	Förstudieområde	4
3	Metodik	5
3.1	Underlag	5
3.2	Osäkerheter.....	5
4	Resultat.....	5
4.1	Artdata	5
4.2	Halmstads ornitologiska förening	13
5	Rekommendationer avseende behov av fortsatte utredningar	13
6	Referenser	15

1 Bakgrund och syfte

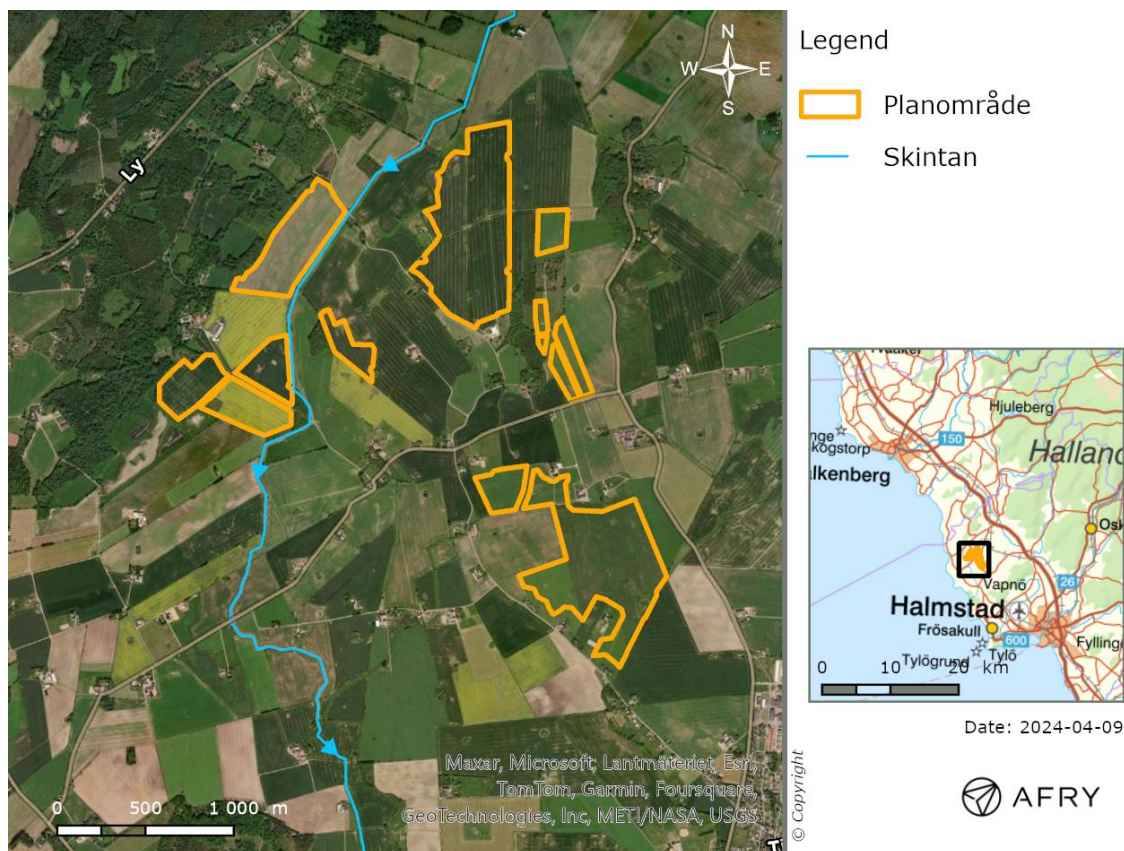
På uppdrag av LC Energi har AFRY genomfört förstudie för fåglar inför planerad solpark i Skintaby, Halmstads kommun.

Syftet med denna förstudie var att identifiera vilka fågelarter använder sig av planområdet och för att kartlägga vilka behov det finns avseende fortsatta utredningar. Detta för att skapa underlag för bedömning om projektets påverkan på fågellivet, vilken är ämnad som underlag för en miljökonsekvensbeskrivning som tas fram inom ramen för en frivillig ansökan om tillstånd enligt 9 kap. 6 b § miljöbalken. Alla vilda fåglar är dessutom fridlysta i Sverige enligt artskyddsförordningen.

2 Förstudieområde

Förstudieområdet består av planområdet för projektet samt en 500 m buffertzon från planområdet. Planområdet omfattar flera delområden belägna väster om E20 i och kring Skintaby strax norr om Haverdal i Hallands län (Figur 1). Delområdenas sammanlagda area är ungefär 183 ha och består till övervägande del av jordbruksmark, med inslag av närliggande skogsmark, särskilt i nordväst. Skogsmark ligger dock utanför planområdet. Det naturliga vattendraget Skintan flyter utmed två av de åtta delområdena. Inventeringsområdet ligger i ett flackt landskap beläget 15–20 meter över havet.

Förstudieområdet utgörs av planområdet inklusive en 500 m buffertzon för att kunna få en bättre bild av de fågelarter med betydelse som rör sig i närområdet.

Figur 1. Översiktlig geografisk avgränsning av planområdet.

3 Metodik

Först samlades alla uppgifter som kunde ge en bild om vilka fågelarter som använder sig av området. Artdata hämtades från Artportalen (2024-02-23). Skyddsklassade uppgifter mottogs från Länsstyrelsen Halland. Den lokala ornitologiska föreningen kontaktades.

3.1 Underlag

Tabell 1 sammanfattar vilka underlag som har använts.

Tabell 1. Använda underlag

Underlag	Kommentar	Hämtat
Offentliga artdata	Artportalen. Exportering av alla inrapporterade fågelobservationer mellan 2000 och 2024 inom planområdet med en 500 m buffertzona.	2024-02-08
Skyddsklassade artobservationer	Länsstyrelsen Halland skickade skyddsklassade uppgifter som bedömdes relevanta i samband med projektet.	2024-02-27
Tidigare utförd naturvärdesinventering	AFRY, 2023.	2024-02-23
Länsstyrelsen Hallands län	Meddelande: Avgränsningssamråd om planerad solenergianläggning med betydande miljöpåverkan. Dnr 4827-2023	2024-02-23
Halmstad ornitologiska förening	Kommunikation via mejl. Kontaktperson: Anders Wirdheim (ordförande).	2024-03-19 och 25

Artdata har undersökts för att tolka hur fågelarterna använder förstudieområdet, bestående av planområdet samt en 500 m buffertzona från planområdet. Syftet var i första hand att identifiera vilka arter som har rapporterats inom förstudieområdet samt ange aktivitet: födosökande, rastande eller med häckningsindikation. Sedan var det viktigt att bedöma vilka av dessa arter kan påverka av projektet och har behov av att inventeras och utredas vidare.

3.2 Osäkerheter

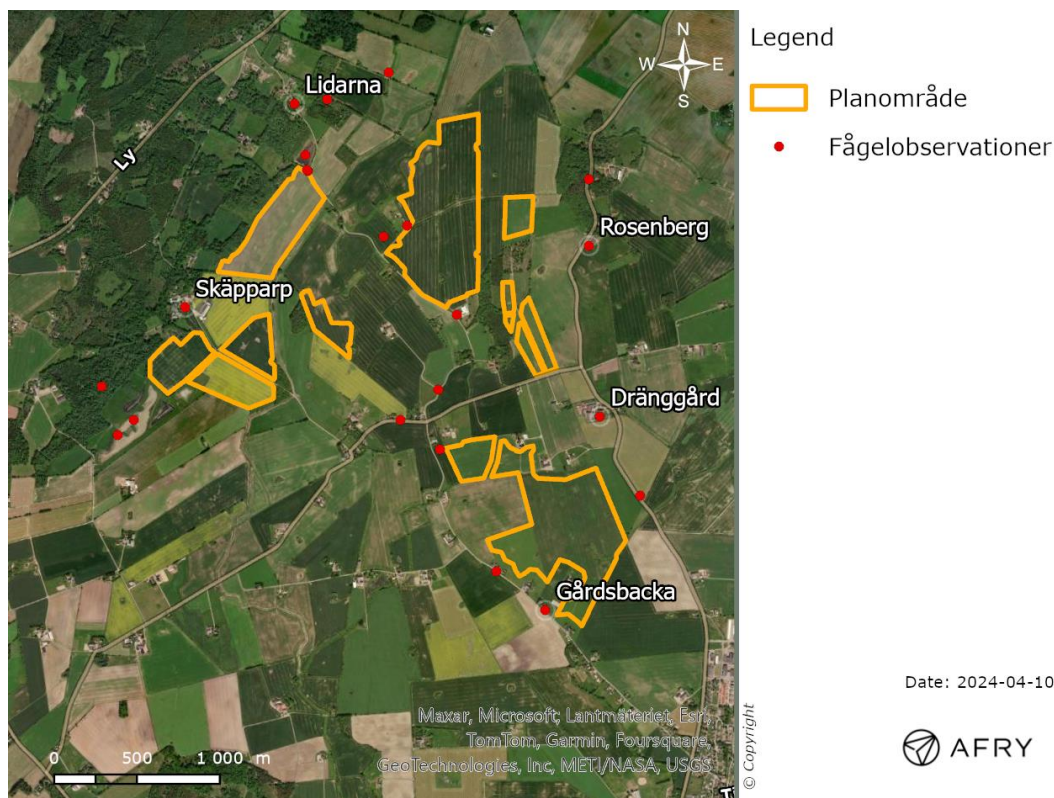
Denna förstudie använder endast inrapporterade uppgifter och beror på dessa för att kunna ge en bild över områdets fågelliv.

4 Resultat

4.1 Artdata

Det fanns 832 inrapporterade observationer på Artportalen. Artdatapunkterna är inte jämnt fördelade inom förstudieområdet. De flesta fågelobservationerna i utdraget från Artportalen ligger vid fyndplatser Lidarna (279 observationer), Rosenberg (249), Dränggård (111), Skäpparp (102) och Gårdsbacka (56). Resten av punkterna är fördelade vid andra punkter spridda över ett större område (Figur 2).

Skyddsklassade arter har häckningsobservationer knutna till planområdet eller till strukturer i direkt anslutning till planområdet (se sekretessbelagd bilaga).

Figur 2. Fördelning av fågelobservationer (uttag från Artportalen) i förhållande med planområdet.

Enligt rapporterade data till Artdatabanken finns det 100 fågelarter som använder sig av förstudieområdet. Av dessa omfattas 22 av fågeldirektivets bilaga 1, 17 är prioriterade enligt skogsvårdslagstiftning, och 32 är rödlistade. 40 av inrapporterade arter har bedömts potentiellt påverkas av solparkens anläggning och rekommenderas att utredas vidare (Tabell 3). Av dessa 40 arter som kan påverkas är elva listade i fågeldirektivets bilaga 1, nio är prioriterade enligt skogsvårdslagen och 14 är rödlistade. Antal arter, och särskilt mer sällsynta fågelarter som utnyttjar området kan och brukar i regel vara högre än vad inrapporterats till Artportalen. Detta bekräftades av den lokala ornitologiska föreningen, se avsnitt 4.2.

Tabell 3 sammanfattar alla inrapporterade fågelarter som ingick i uttaget från Artportalen.

Tabell 2. Fågelarter som har noteringar som indikerar födosök, rast under flytt eller häckning inom förstudieområdet, enligt uttaget från Artportalen (2023-10-19). Alla vilda fåglar är fridlysta i Sverige enligt artskyddsförordningen. I kolumn "Skydd" anges om arten omfattas av fågeldirektivets bilaga 1 (B1) eller om den är prioriterad enligt skogsvårdslagstiftningen (prio). I kolumn "Relevant?" preciseras om arten bör inventeras i fält och undersökas vidare. I kolumn "Aktivitet" anges vilka aktiviteter gäller för arterna enligt uttaget från Artdatabanken: Häckning (H), födosök (F) eller rast under flytt (R). "Ingen" anges när det finns ingen angiven aktivitet och när ingen kommentar som skulle hjälpa tolka fyndets status är angiven.

Artnamn	Skydd	Rödlistekategori	Relevant?	Motivering	Aktivitet
Backsvala		VU	Nej	Födosökande, utanför planområdet. Solparken kommer inte att påverka häckningsplatser.	F
Björktrast		NT	Nej	Rastande utanför häckningstiden, 500 individer.	R
Blå kärrhök	B1, prio	NT	Nej	Födosökande under flytt över större område	F
Blåmes			Nej	Mycket vanlig art, häckning i träd.	H
Bläsgås			Ja	Rastande, födosökande på åkermark under flytt. Häckar inte i Sverige. Planområde används som rastplats.	F, R
Bofink			Nej	Mycket vanlig art. Häckning i träd.	H
Brun kärrhök	B1		Ja	Vanlig, häckning på öppen mark i anslutning till vatten. Finns lämplig biotop i direkt anslutning till planområdet.	H, F
Buskskvätta		NT	Ja	NT, förekommer i öppet landskap, lämplig biotop i planområdet.	H, R
Bändelkorsnäbb			Nej	Arten knuten till barrskog, mest i Norra Sverige.	F
Dubbeltrast			Ja	Skogsfågel. Troligen lämplig biotop i direkt anslutning till planområdet.	H
Duvhök	B1, prio	NT	Nej	Skogsfågel, förbiflygande	Förbiflygande
Enkelbeckasin			Nej	Förbiflygande	Förbiflygande

Fasan			Nej	Knuten till öppet landskap, men främmande, mycket vanlig.	H, F
Fiskmåås		NT	Nej	1 rastande obs.	R
Fisktärna	B1		Nej	1 rastande obs.	R
Fjällvråk	B1, prio	NT	Nej	Rast och födosök under flytt.	F, R
Flodsångare		NT	Nej	Sång utanför planområdet.	H
Forsärla			Ja	Födosök på gödselhög och nära vattendrag, troligen även inom planområdet.	F
Gluttsnäppa			Nej	Födosök och rast vid Skäpparp. Häckar i norra Sverige.	F, R
Gransångare			Nej	Sång (1 obs) i skogsmark, utanför planområdet.	H
Gravand		NT	Ja	1 obs i maj. Låg på viltvatten. Arten häckar vid kusten i princip. Potentiell biotop i anslutning till planområdet.	Möjligtvis H
Grågås			Ja	Många observationer rastande och födosökande under flytt. Planområdet är rastplats.	F, R
Gråhäger			Nej	1 obs rastande under flytt, 1 födosökande, vid Skäpparp.	F, R
Gråtrut		VU	Nej	1 rastande obs. Häckar inte i planområdet.	R
Gräshoppsångare			Ja	Olika lämpliga häckningsplatser i närområdet/direkt intill eller i planområdet.	H
Grönbenä	B1		Ja	Rastande och födosökande obs, vid Skäpparp, i direkt anslutning till planområdet.	F, R
Gröngöling	Prio		Nej	1 obs lockläte, väl utanför planområdet.	Möjligtvis H
Grönsångare		NT	Nej	Sång, bokesök utanför planområdet. Skogsfågel.	H

Gulspurv		NT	Ja	Art knuten till öppen mark. 1 obs utan aktivitet, utanför häckningstid. Lämplig biotop inom planområdet.	Ingen
Gärdsmyg			Nej	Mycket vanlig art. Skogsfågel.	H
Gök			Nej	Skogsfågel.	H
Göktyta	Prio		Nej	1 rastande obs, under flytt.	R
Hussvala		VU	Nej	Födosökande obs.	F
Härmsångare			Nej	Skogsfågel. Sång och möjligt bobesök vid Skäpparp.	H
Kaja			Nej	Mycket vanlig art.	F
Kanadagås			Nej	Främmande, vanlig.	F, R
Kattuggla			Nej	Behöver hålträd. Häckning utanför planområdet.	H, F
Knölsvan			Ja	Observationer i tidig mars, inte häckningstid i princip. Födosök, rast under flytt.	F, R
Koltrast			Nej	Mycket vanlig art, skogsfågel.	H, F
Kornknarr	B1	NT	Ja	Häckar i jordbruksmark, lämplig biotop inom planområdet.	H
Korp			Nej	1 obs utanför planområdet.	F
Kungsörn	B1, prio	NT	Nej	Häckar inte här. Bara förbiflygande, födosökande och rastande under flytt.	F, R
Kärrsångare			Ja	Revir vid vatten, särskilt vid Skäpparp, i direkt anslutning till planområdet.	H
Ladusvala			Nej	Födosökande obs, ingen häckningsplats.	F
Ljungpipare	B1		Nej	Häckar inte här. Rast under flytt	R
Lövsångare			Nej	Skogsfågel. Vanlig.	H
Mindre hackspett		NT	Nej	Skogsfågel (löv). Utanför planområdet.	H
Mindre korsnäbb			Nej	Grandominerad barrskog. Vanlig. Utanför planområdet.	F

Mindre sångsvan	B1		Ja	Häckar inte i Sverige. Rast under flytt inom planområdet.	F, R
Myrspov	B1	VU	Nej	Sträckande.	-
Nattskärre	B1, prio		Ja	Sång, möjligtvis inom planområdet.	H
Näktergal			Nej	Behöver träd och tät växtlighet. Vanlig.	H
Nötskrika			Nej	Skogsfågel. Vanlig.	H
Ormvråk			Ja	Vanlig. Födosökande observationer. Lämplig biotop inom planområdet.	F
Pilgrimsfalk	B1, prio	NT	Nej	Behöver branta stup för att häcka i södra Sverige.	F
Rapphöna		NT	Ja	Arten knuten till öppna kulturlandskapet. Lämplig biotop inom planområdet.	H
Ringduva			Nej	Skogsmark. Mycket vanlig.	
Rödhake			Nej	Skogsfågel. Vanlig	H
Rödvingetrast		NT	Ja	Rastande individ i biotop som finns i planområdet.	R
Rörsångare		NT	Nej	Sång utanför planområdet.	H
Silltrut			Nej	Födosök och rast i jordbruksmark. Häckar inte här.	F, R
Skata			Nej	Vanlig.	Ingen
Skogsduva	Prio		Ja	Relativt vanlig. Skogsfågel, men födosöker i öppen mark också.	H, F
Skogssnäppa			Nej	Relativt vanlig. Vid vatten.	F
Skrattmå		NT	Nej	Rastande observationer.	R
Smådopping		NT	Ja	Norr om planområdet (utanför), i direkt anslutning.	H, F
Snösparv			Nej	Häckar inte här. 1 obs utan aktivitet.	R
Sparvhök			Nej	Vanlig. Födosökande utanför planområdet.	F

Spetsbergsgås			Ja	Häckar inte i Sverige men rastar under flytt inom planområdet.	R
Stare		VU	Ja	Ingen häckningsobs, men bunden till kulturlandskap med hålträd och kort klippt gräs.	F
Steglits			Ja	Vanlig. Förekommer i kulturlandskap.	F
Stenfalk	B1, prio	NT	Nej	Förbiflygande, rastande och födosökande under flytt. Häckar inte här.	F, R
Stenknäck			Nej	Skogsfågel.	Ingen
Stjärtmes			Nej	Födosökande utanför planområdet (vinter). Vanlig.	F
Storspov		EN	Ja	Häckningsindikation i olika delar av planområdet eller intill.	H, F
Större hackspett			Nej	Vanlig. Skogsfågel. Utanför planområdet.	F
Svarthätta			Ja	Vanlig. Sång inom planområdet.	H
Svartvit flugsnappare		NT	Ja	1 häckningsobs vid planområdet (Skäpparp).	H
Sånglärka			Ja	Vanlig. Häckar i öppen mark. Olika delar av planområdet.	H, F
Sångsvan	B1, prio		Ja	Rastande och födosökande under flytt. Olika delar av planområdet.	F, R
Sädgås	Prio		Ja	Rastande och födosökande under flytt. Olika delar av planområdet.	F, R
Sävspurv		NT	Ja	Födosökande under häcktid. Det finns biotop i eller intill planområdet.	H, F
Taltrast			Nej	Skogsfågel.	H

Tofsvipa		VU	Ja	Häcker möjligtvis i eller intill planområdet.	H, R
Tornfalk			Ja	Födosöker i planområdet.	F
Trana	B1, prio		Ja	Födosökande och rastande under flytt, troligen inom planområdet.	F, R
Trädkrypare			Nej	Skogsfågel, sannolikt utanför planområdet.	H
Trädlärka	B1, prio		Ja	Möjlig häckning intill planområdet.	H
Trädpiplärka			Ja	Möjlig häckning intill planområdet.	H
Tundrasädgås			Ja	Rastande och födosökande under flytt. Olika delar av planområdet.	F, R
Törnskata	B1, prio		Ja	Finns livsmiljö inom planområde.	Ingen
Törnsångare			Ja	Häckning intill planområdet.	H
Vaktel		NT	Ja	Häckning i och intill planområdet. Olika delar.	H
Varfågel			Nej	Häcker inte här. Födosök och rast under flytt.	F, R
Vitkindad gås	B1		Ja	Rast och födosök under flytt. Olika delar av området.	F, R
Ägretthäger			Nej	Häcker inte i Sverige.	Ingen
Ärtsångare		NT	Ja	Häckobs (sång) i eller intill planområdet (Skäpparp).	H

4.2 Halmstads ornitologiska förening

Halmstads ornitologiska förening kontaktades 19 mars 2024 och 25 mars 2024 via mejl. Föreningens ordförande, Anders Wirdheim, blev kontaktpersonen.

Vid ett första svar bekräftade föreningen att det finns ornitologer med god kännedom om fågellivet i detta område. Föreningen anser att man bör utföra en inventering som sträcker sig över ett helt år för att ha en någorlunda rättvisande inventering. Detta beror på att området nämligen har betydelse såväl när det gäller häckning (vår och sommar) som för rastande fåglar under vinterhalvåret. Föreningen noterar att Artportalen inte ger en heltäckande bild när det gäller häckande fåglar. Anledningen är att många som är anslutna till systemet inte rapporterar häckning av ovanliga eller störningskänsliga arter av hänsyn till fåglarna.

Vid ett andra svar förtydligade föreningen att när det gäller Artportalen är problemet att det spridits uppgifter om att skyddsklassningen inte är säker. Av det skälet finns det en del ornitologer som vägrar rapportera sina observationer.

När det gäller rovfåglar svarade föreningen att detta område utgör i första hand ett födosöksområde i samband med höst- och vårflyttning eller för övervintring. Det har häckat brun kärrhök och tornfalk i området samt bivråk, röd glada, ormvråk, sparvhök och duvhök i närliggande skogsmarker. Föreningen anser planområdet har sin största betydelse för födosök för rovfåglar. Dessa stannar ofta till under sina långa flyttningsresor, sannolikt för att bygga upp reserver inför fortsättningen. Ormvråk, brun kärrhök och tornfalk ses ofta under vår och höst, men relativt regelbundet har det också setts blå kärrhök och stäpphök samt mer sällan aftonfalk, lärkfalk och pilgrimsfalk. Under vinterhalvåret finns det nästan varje år någon övervintrande fjällvråk och det görs även mer sporadiska fynd av kungsörn och havsörn.

Kontakten med Halmstads ornitologiska förening bekräftar och kompletterar slutsatserna som drogs från artfynden.

5 Rekommendationer avseende behov av fortsatta utredningar

Förstudieområdet och planområdet har ett rikt fågelliv, då många fågelarter använder sig av området som livsmiljö under olika delar av året. Det rekommenderas att en fågelinventering utförs för att kunna dokumentera vilka fågelarter använder sig av planområdet och närliggande områden för att ligga till grund för att bedöma påverkan på fågelpopulationerna och vilka skyddsåtgärder som bör vidtas för att undvika utlösa artskyddsförordningen 4 §.

Denna fågelinventering borde ha olika delar som inriktar sig mot specifika fågelgrupper:

- Häckfågelinventering: generell fågelinventering under häckningstiden. Inventeringsområdet bör omfattas av planområdet med en lämplig buffertzona, för att kunna få kännedom om vilka arter som rör sig i närområdet och vilka hävdar revir i direkt anslutning till planområdet. Det är viktigt att nämna att en hel del fågelarter knutna till öppna landskap troligen förekommer inom planområdet, såsom raphöna, och att vissa är nattspelande (kornknarr, nattskärna, vaktel). Dessa arter behöver någon form av nattinventeringstillfälle.

- Inventering av två skyddsklassade fågelarter som har bo i närheten av planområdet. Denna inventering behövs för att kunna kartlägga behov av dispens eller skyddsåtgärder som ska eventuellt vidtas för att undvika utlösa artskyddsförordningen under anläggningsfasen.
- Inventering av rastande fåglar: under vinterhalvåret. Denna inventering bör utföras med olika besök fördelade under lämplig period.

6 Referenser

AFRY. 2023. *Naturvärdesinventering på förstudienivå för solcellspark i Skintaby, Hallands län*. 2023-05-12.

Naturforskaren. Uå. Naturforskaren: Utforska den biologiska mångfalden. Naturhistoriska riksmuseet. <https://naturforskaren.se/>

Skogsstyrelsen. 2022. *Skogsvårdslagstiftningen: Gällande regler 1 april 2022*. <https://www.skogsstyrelsen.se/globalassets/lag-och-tillsyn/skogsvardslagen/skogsvardslagstiftningen-2022.pdf>

SLU Artdatabanken. Uå. Artfakta. SLU Artdatabanken. <https://artfakta.se/>

SLU Artdatabanken. Uttag ur Artportalen 2000-2023. SLU, Uppsala. Uttag 2023-02-23

SLU Artdatabanken (2020). *Rödlistade arter i Sverige 2020*. SLU, Uppsala. <https://www.artdatabanken.se/globalassets/ew/subw/artd/2.-var-verksamhet/publikationer/31.-rodlista-2020/rodlista-2020>